

Borne nog geen 900 jaar

Henk Woolderink

Vorig jaar heb ik een artikel geschreven met de titel "Borne 900 jaar"¹. Daarin ben ik uitgegaan van het afschrift dat een Utrechtse notaris in 1761 heeft gemaakt uit het leenaktenboek van het Kapittel van St. Pieter, waarin de twee oudste beleningen van het erve Groot Hulscher in Zenderen zijn gedateerd in 1109 en 1239². De aantekening heb ik reeds meer dan 10 jaar geleden gemaakt en begin 2009 heb ik deze bron nogmaals gecontroleerd. Ik had indertijd graag ook het originele leenaktenregister willen inzien, dat ook in het Utrechts Archief bewaard wordt³. Maar dat werd niet toegestaan, vanwege de slechte staat waarin het register verkeert.

Naar aanleiding van mijn artikel heeft André Jansen een nader onderzoek ingesteld en heeft zonder problemen het originele oudste leenaktenregister kunnen raadplegen en foto's kunnen maken. Uit de foto's blijkt dat de notaris in de 18e eeuw bij de oudste twee akten de jaartallen foutief heeft gelezen. De oudste inschrijving vermeldt: XCIX (99). Het eeuwjaar ontbreekt. De tweede inschrijving is zonder twijfel 1439, hetgeen 200 jaar later is dan de vermelding door de notaris. De oudste inschrijving is zeer waarschijnlijk 1399, maar omdat het eeuwjaar ontbreekt zou het ook 1299 of 1199 kunnen zijn. Uit de foto blijkt dat de inschrijvingen niet chronologisch zijn en daarom ben ik onlangs naar Utrecht geweest om dit uit te zoeken. Maar ik kreeg het register niet ter inzage, vanwege de slechte staat waarin het verkeert. Ik heb een verzoek ingediend bij de directeur om het toch te mogen inzien, maar het is afwachten of het lukt. Dat geldt temeer omdat dat register inzicht kan verschaffen over de oudste geschiedenis van circa tien boerenerven in Twente, o.a. het erve Leferink in Zenderen.

Tenslotte volgt hierbij de transcriptie van de oudste inschrijving, waaruit tevens blijkt dat de Utrechtse notaris in de 18^e eeuw dit register als bron heeft gebruikt:

'In den jair van XCIX omtrent omni(um) sanctor(um) versocht Roeloff van Peise dat goet het Groete Hulscher gheleg(en) in den kerspel van Borgede(n) aend(en) proost dat syn vader en(de) hy versuymt hadden en(de) die proost verliede hem weder.'

Ik wil hierbij mijn complimenten uitspreken voor André Jansen. Hij heeft de geschiedschrijving van Borne een grote dienst bewezen en een misverstand uit de weg geruimd.

Verantwoording:

1. Boorn en Boerschop 2009 nummer 2, pag. 3-7.
2. Utrechts Archief, toegang 220, archief kapittel van St. Pieter, inv. nr. 943.
3. Utrechts Archief, toegang 220, archief kapittel van St. Pieter, inv. nr. 919-1.
4. De foto is gemaakt door André Jansen.

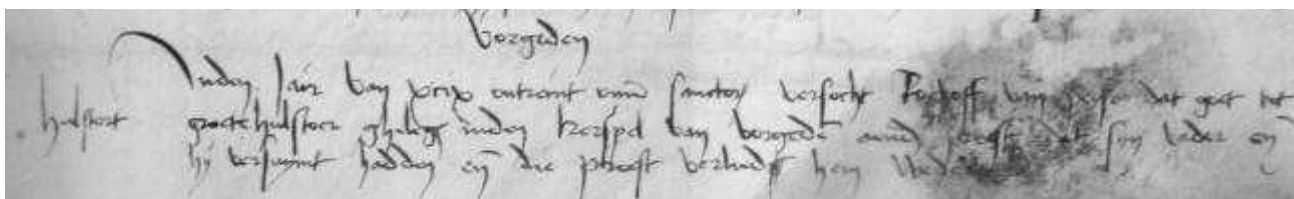

Foto van de inschrijving in het oudste leenaktenregister⁴.

De transcriptie luidt als volgt:

In den jair van XCIX omtrent omni(um) sanctor(um) versocht Roeloff van Peise dat goet het Groete Hulscher gheleg(en) in den kerspel van Borgede(n) aend(en) proost dat syn vader en(de) hy versuymt hadden en(de) die proost verliede hem weder.